

Anna Fors

Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Delredovisning avseende Uppdrag att erbjuda samordnad och säker statlig IT-drift dnr Fi2017/03257/DF

Inledning

24 augusti 2017 fick Försäkringskassan i uppdrag att 2017-2020 erbjuda samordnad och säker statlig it-drift för vissa myndigheter. Uppdraget förlängdes och justerades 2019. Försäkringskassan har inom ramen för sitt uppdrag tidigare delredovisat 2017, 2018, 2019 samt i enlighet med det förnyade uppdraget en extra redovisning i januari 2020.

Uppdragets genomförande

Försäkringskassans initiala mål för uppdraget 2018-2020 var att samverkan skulle realiserats med minst två nya kundmyndigheter och inletts med ytterligare tre. Positiva effekter skulle ha uppnåtts och att permanenta former vara fastställda. I det förändrade uppdraget från 2019 har en särskild utredning fått uppdraget att föreslå de permanenta formerna.

Målet att inleda samverkan med minst två kundmyndigheter uppnåddes 2018 och utfallet av uppnådda effekter analyserades av en extern leverantör och redovisades i oktober 2019. Denna analys bifogades åiterrapporteringen januari 2020. Den pågående utredningen Säker och kostnadseffektiv statlig it-drift kommer att ytterligare analysera Försäkringskassans genomförande av uppdraget under 2021.

Samverkan kring helhetsåtagande har realiserats med fyra kundmyndigheter samt samverkan kring enstaka tjänster har inletts med tio kundmyndigheter. Processen för att inleda samverkan har inletts med ytterligare elva myndigheter.

Möjligheten till anslutning av främst mindre myndigheter som inte har en exakt matchning med aktuellt tjänsteutbud har minskat i och med att bidragsmedel upphör 2021 och att Försäkringskassans förändrade uppdrag innebär att aktuellt tjänsteutbud bara ska underhållas och nya förmågor ska inte byggas upp enligt det uppdaterade regeringsuppdraget.

Försäkringskassan har under året inlett samverkan med andra myndigheter med kompetens inom området i syfte att utbyta erfarenheter och med förhoppning att samverkan ska leda till att fler myndigheters behov av säker it-drift i statlig regi kan mötas.

Anna Fors

Finansiell modell och ekonomi

Verksamheten har finansierats av ett årligt bidragsbelopp för uppbyggnadskostnader för flerkundshantering, en avgiftshantering av initiala kostnader för vissa samverkansmyndigheter samt genom avgifter från samtliga samverkansmyndigheter för löpande IT-produktion. 2021 upphör tilldelning av bidragsmedel, vilket innebär att uppbyggnaden av gemensamma funktioner kommer att i praktiken avstanna.

Ekonomiskt utfall t.o.m. juni 2020 Mkr:

	2017	2018	2019	2020
Bidragsmedel (ram)	1	15,5	10,0	3,5
Avgiftsmedel (netto)	0	10,8	8,6	0,9

Analys och sammanlagd bedömning

Det upplevda behovet av säker it-drift i statlig regi är större än vad Försäkringskassan kan leverera inom ramen för befintligt regeringsuppdrag. Avgränsningen i befintligt befintligt uppdrag att bara bibehålla befintliga förmågor och inte bygga upp nya tillsammans med avsaknaden av fortsatta bidragsmedel kommer att innebära att många behov inte kommer att kunna mötas. Detta kan få negativa effekter på säkerhetsnivå hos potentiella kundmyndigheter vars behov Försäkringskassan under rådande omständigheter inte kan möta.

För att möjliggöra uppskalning av samordnad säker statlig it-drift som samtidigt inte leder till nya risker, särskilt i aktuellt säkerhetsläge, krävs ökad tillgång på säkra it-utrymmen med kommunikationslösningar som har kontinuitet även under kris och krig. Utredningen Säker och kostnadseffektiv it-drift har i uppdrag att föreslå permanenta former för samordnad it-drift och det är Försäkringskassans bedömning att realisering av eventuella förslag kommer att kräva förstärkningar av den fysiska infrastrukturen. Fortifikationsverket har i genomförd förstudie¹ gjort en liknande bedömning och eftersom ledtiderna är betydande är det önskvärt att överväga en inledande realisering om permanenta former för samordnad säker it-drift ska kunna finnas när Försäkringskassans uppdrag upphör. Om inte en realisering av säkra it-utrymmen med säkra kommunikationer genomförs riskerar statsförvaltningens behov av säker it-drift i statlig regi inte kunna tillgodoses under flera år.

¹ Totalförsvarets forskningsinstitut och Fortifikationsverket, Strategisk utblick 8 – Totalförsvarets tillväxt – utmaningar och möjligheter, Så kan vi skydda Sveriges säkerhetskritiska it-tjänster, (FOI 4773), maj 2019

Anna Fors

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Nils Öberg i närvaro av överdirektör Maria Rydbeck, avdelningschef Stefan Olowsson och verksamhetsutvecklare Anna Fors, den sistnämnda som föredragande.

Nils Öberg

Anna Fors